

delničarji zgubili 3 milijone goldinarjev, tudi posojilo 900.000 gold. iz državne blagajnice, ki so ga sedanjim liberalnim ministrom dovolili, bo menda vse izgubljeno. Ali nihče izmed liberalcev se tukaj ne gane, nihče ne toži, liberalni listi molčijo, kakor da bi nič ne bilo. To je zopet kos liberalnega gospodarstva!

* Nadvojvoda Albreht je potoval na Koroškem po Ziljski dolini in ogledoval italijansko mejo ob Pontebi, kamor je 28. jul. pridrdral prvi italijanski železniški vlak.

* Nova železnica iz Koroške na Italijansko je uže odprta.

* Na Tirolskem merijo novo železniško pot iz Innsbruka po Arlicoplanini do švicarske meje. Te železnice smo jako potrebni, da se tako izognemo Bismarkovi Nemčiji in stopimo v najbližnjo zvezo s Švico in Francosko, kamor sedaj čez Nemčijo ali Italijo svoje pridelke na prodaj pošiljamo.

Popotne črtice.

Spisuje političen sitnež.

(Dalje.)

Zdaj smo torej na Selih pod Šumberkom. Ker sem tu dva dni, oba binkoštna praznika, ostal pod gostoljubno streho svojega druzega prijatelja gospoda župnika, naj ta meni novi in tudi bralcem „Novic“ gotovo malo znani kraj nekoliko natančneje obrisam, kolikor sem si ga mogel v tem kratkem času ogledati.

Cerkvica je majhna, posebno v zadnjem delu, ki glasno upije po popravi; sprednji del je obširnejši in nov, sezidal ga je prejšnji župnik z velikim trudom, dovršiti vsega dela pa ni mogel, in to nekaj zavoljo ubožnosti, nekaj pa tudi zavoljo malomarnosti faranov ne. Tudi sedanji gospod župnik ne more naprej, čeravno je pripravljenega nekaj denarja in lesa, ki pa zdaj na solncu in dežji ležeč gotovo boljši ne postaja. Tako je ves trud njegov zavoljo neugodnih razmer zastoj. Fara tudi učitelja in orglarja nima; oba namestuje gospod župnik sam. In njegov trud ima res tudi lep sad, to sem skusil pri maši, ko sem slišal iz mladih grl lepo ubrano petje. Pevke uči pri fisharmoniki, katero si je na svoje stroške naročil. Popoldne, ker se je vreme kislilo držalo in nisva mogla daleč od doma, sva šla najprej ogledat šolo. Ta je majhna, pa primerno novo poslopje tik cerkve, in v nji je vse lepo vredjeno in čedno. Učitelj je gospod župnik sam. Pred šolo pa je nekaj, kar je v tem suhem kraju, kjer ni ne vode ne studenca, res neprecenljiva dobrota, in to je vodnjak, narejen popolno po pravilih tacih naprav, v katere se nabira voda iz streh; je namreč sezidan, s cementom ometan, voda s strehe cerkvene in šolske prideva nj po trojnem cedilniku, je lepo čista, tudi dosti hladna pa okusna. Je še par vodnjakov v vasici, brez take naprave, a voda je rujava, motna in slabega okusa. Gori popisani vodnjak je napravil tudi gospod župnik sam z malo državno pomočjo, katero je dobil od naše kmetijske družbe, drugače pa čisto na svoje stroške, kajti malo upanja ima, da bi mu jih farani kedaj povrnili. To je zopet dokaz, kako duhovni — „ljudstvo ščujejo, zapeljujejo in molzejo“! Sem, sem naj pride ljubljanska „Tagblattova“ grdoba, da svoj garjevi nos vtakne v šolo in vodnjak!

Vasica je majhna, iz hiš gleda povsod ubožstvo, a tudi zanikernost, ki je tudi nekoliko siromaštva kriva. Zemlja okoli je deloma pač zeló kamenita, a vendar tu in tam plodna, le o pridnosti je malo sledú. Sadno drevje je strašno zanemarjeno, kaže povsod suha rebra

in upije po ognji, da bi naredilo drugemu, mlajšemu in žlahnejšemu prostor. Na njivah nisem videl lepega žita, tudi vinogradi niso imeli vesele podobe, to pa morda zato ne, ker dajo vino, ki je pač zdravo in pitno, a nima nobene cene, ker je preveč „kisovec“. Tudi ne vem, ali tukaj za trto ni še premraz. Najbolje bi se po mojih mislih tu obnašali travniki, al tudi na teh sem videl tako zanikerno travo, da bi je skrben kmet in živinorejec ne trpel, ampak nasejal bi boljšega semena. Gosp. župnik mi je pravil, da je k vsemu temu ljudi uže nagovarjal, a dosihmal je vse bilo bob v steno. Eno je pa vendar razveselilo moje oko pri tem sprehodu: obilno perje po sadnem drevju — kolikor namreč ni suhega; o tem mi je gospod župnik povedal, da to prihaja od tod, ker je otroke marljivo podučeval, da tičev ne preganjajo. In res je v vsaki goščavi glasila se kaka tica in zato tudi nikjer ni bilo videti gosenic, čeravno ljudje dreves ne trebijo. — Naj bi omenil še na pokopališči lep Kristusov kip, ki ljubljanskemu mojstru Zajcu veliko čast dela.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

V Gorici 3. avg. — Naša „Sloga“ je res sloga. Dne 24. julija (v občnem zboru) je šlo vse — wie geschmolzen: jagnje je mirno sedelo zraven risa. Jez sem bil dober prerok, ko sem trdil, da so se agitacijski valovi ulegli. Novega predsednika in nov odbor ima „Sloga“; v tem odboru so nekateri stari in nekateri novi udje in predsednik dr. Tonkli. List „Soča“ je zagotovljen; dež pada na pravične in krivične, solnce vstaja za Mrzavcem in zahaja za Kalvarijo, in tako je vse spet v pravem kolovozu na Goriškem. Čudno se mi zdi samo to, da, kedar jez trdim, da je vse prav, in da, če se ta pa ta kuja, je to nepomenljivo — že kedo vstane trdeč, da sem njega — da prav njega — napadel!! V „Slov. Narodu“ od 30. julija se namreč nekedo spotika nad tem, da sem rekel, da se znabiti le „kak Tone, Janko ali Mihajlko — kak agitator“ — po volitvi od 30. junija t. l. kuja itd. Te moje besede so veliko nedolžniše, ko neznani mi gospod dopisnik meni. Navedel sem na primer navlaš čaka imena, katera niso prava imena meni znanih agitatorjev. Imena so izmišljena in imajo le tisti pomen, kakor latinska imena, ki se navadno za zgled navajajo: Cajus in Titius, Sempronius in Simplicius. Da sem pa pisal „Tone, Janko itd.“, v tem je nekaj dovtip, ki pa nima nič opraviti z volitvijo in dotično agitacijo, ampak nekam drugam meri, pa ne na osebnosti. Ali to bom o drugi priliki razlagal; za zdaj naj povem le toliko, da „Narodovega“ dopisnika že zato nisem razžaliti hotel in mogel, ker ga ne poznam, tedaj tudi ne vem, je li bil on agitator ali ne, in ker tudi sploh zaslug njegovih za slovenstvo ne poznam in tedaj tudi vedeti ne morem, s čem, kedaj in kako on na narodni gorkomer na Goriškem upliva. In da tega ne vem, ne bode mi zameril; saj človek, ki za pečjó sedi, ne more vedeti, kaj se po širokem svetu godí. S tem pojasnilom bodi tedaj sloga zapečatená. — Naše mestno posojilo je vse oddano, nekaj „al pari“, nekaj še čez „pari“. — Obe srednji šoli in obe državni ljudski šoli ste leto končali. Gimnazij je imel konec leta 311 učencev, Italijanov 129, Slovencev 144, Nemcev (pravih in umetnih) 38. — Izmed 16 maturantov je opravilo preskušnjo dobro 12, odlično 2, padel 1 za eno leto, 1 za 2 meseca. Z gimnazijem združena pripravljavnica je štela 51 slovenskih učencev. Na viši realki je 6 sedmošolcev opravilo zrelostno preskušnjo; od teh je 1 odličnik, 4 zreli, 1

zavrnen za 1 leto. Vseh dijakov skup (s pripravljavnico vred) je imela realka 263. Po narodnosti je Italijanov 185, Slovencev 34, Nemcev 44. — Italijanska pripravljavnica z realko združena je imela v 2 oddelkih 86 učencev. — Na ženskem izobraževališči so imele maturitratno preskušnjo najpoprej Slovenke, katerih je 12. Italijanke bodo brž ko ne še celi ta teden izpraševali. — Dne 26. julija so bili izpuščeni iz preiskovalnega zapora 4 tukajšnji politiški vjetniki (med njimi tudi „Isonzo“ v urednik gosp. Jurettig). Prišlo je dotično povelje z Dunaja. — Pisal sem uže večkrat, da Gorica je v marsičem podobna kakemu glavnemu mestu. Lejte nov dokaz. V enem tednu dvoje jako interesantnih samomorov. Na sv. Ane dan zjutraj se je z revolverjem dvakrat v srčno stran ustrelil (v tem listu že pohvaljeni) umetnik na gosli g. T.....i iz znanih ali neznanih vzrokov — kakor hočemo. Umetnost in telesna lepota ste včasih nevarni zanjki človeku. Taka je bila s T—iom. Sicer pa T. še živi in želi živeti in se je koj po nesreči z Bogom spravil. Nekaj celó nenavadnega pa sta naredila 30. jul. brata Alojzij in Franc Bregant, sloveča urarja — stara firma — v Gorici na Travniku. Spravivši v štacuni vse v red gresta — kakor se zdi — na železnični Sočki most in z zvezanima rokama skočita v Sočo. Našli so trupla pri Gradišči. Bila sta ta dva brata vedno skup, kakor Eisele in Beisele. Kar ju je pa v Sočo gnalo, ni bila le bratovska ljubezen, ampak — dolgovi, in to je čista proza. Nesrečnikov trupla so pripeljali na tukajšnje pokopališče, kjer jima je „ginnastica“*) — katere ustanovnika sta Breganta bila — napravila nekak „civilni pogreb“. Factotum v tej zadevi je bil znani factotum našega municipija. Pa ne, da bi bil on ukazal zvoniti pokopališčni zvon?! Svobodna cerkev v svobodnem mestu! — tako lahko pojemo v Gorici. — Dne 28. jul. je imel glavni odbor naše kmetijske družbe občeni zbor, katerega se je udeležilo 16 odbornikov. Pred meseci sem povedal „Novicam“, da se je centralni odbor posvetoval, kaj bi bilo kmetijski družbi gledé na kmetijsko šolo storiti, potem ko je deželni zbor lansko jesen šolo na dvoje razcepil tako, da ima biti slovenski oddelek sam za se pod posebnim voditeljstvom. Spušča se pa km. družba v take razprave zato, ker je ona prepustila deželni šoli (oziroma deželnemu zboru) svoja polja za poskušnje, in ker je kuratorij (to je, oskrbovalni odbor), ki šolo nadzoruje, sestavljen bil iz udov kmetijske družbe in enega dežel. odbornika. Merodajnim Lahom v kmetijski družbi novi šolski dualizem ni po volji; zato bi menda radi svoja posestva šoli (oziroma — deželi) vzeli. Odsek, kateremu je bilo pred meseci naročeno, da naj preišče in presodi razmere med kmetijsko družbo in deželnim zastopom ali kmetijsko šolo, podal je 28. jul. svoje dolgo poročilo, ki ga je sestavil neavstrijski Lah conte Mantica iz Vidma. Nakopičenih je v tem poročilu vse polno tožeb in pritožeb zoper deželni zbor in odbor, zoper voditeljstvo slovenskega oddelka kmetijske šole, zoper kmetijske družbe predsednika g. grofa Coronini-a in druge. Jedro obširnega poročila pa je to-le: a) Sklep dežel. zbora od 5. okt. 1878., s katerim je kmetijsko šolo preustrojil, ne vjema se z interesi in pravicami kmetijske družbe; b) ker je deželni zbor tudi kuratôrij v tem zmyslu preuredil, da ima deželni odbor zdaj dva uda v njem, ne kaže družbi, da bi se kuratôrija še dalje udeležila. (O družbinem posestvu poročilo menda molči). — Razloge ome-

*) To je telovadsko društvo, katero samo sebe imenuje „la simpatica società“. Hudobni ljudje menijo, da diši enomalo po irredentarstvu. Pis.

njenega poročila so pobijali in tožbe zavračali: predsednik, gosp. Gasser, kot poslanec deželnega odbora, in sosebno dr. Tonkli, — toda vse zastopni: odsekovi nasveti so sprejeti. Brž po seji, katera je trajala čez 3 ure časa, odpovedal se je grof Coronini predsedništvu in sta tudi 2 odbornika iz centralnega odbora izstopila. Radovedni smo, kak konec bode imela ta kriza. *) — H koncu še nekaj družega, kar je naši nadškofiji in deželi na čast. Mladi naš doktor bogoslovja g. Ant. Gregorčič (s Tominskega) je dobil v znamenje posebne odlike eden tistih stipendijev, ki so bili ustanovljeni o času, ko je imelo dunajsko vseučilišče svoj poslednji jubilej, v ta namen, da obhodi stipendist odkazana mu vnanja vseučilišča. Naš vrli dr. Gregorčič pojde v Monako in Virzburg. Naloga mu je v posebni, natančni instrukciji odkazana. Kar je sosebno častno za dr. Gregorčiča, je pa to, da so mu dveletni stipendijski znesek (dvakrat 600 gold.) nakazali. (Dr. Gregorčič je že nekaj mesecev v Gorici — kot začasni kaplan pri sv. Ignaciji. Ob enem je tudi bogoslovcem nekaj predaval.)

Iz Notranjske Bistrice 1. avg. B. (Dr. Kraus. Cesarjev dar. Zeló star zvon v Tominjah. Letina.) Novica o roparskem napadu na dr. Krausa in o njegovi smrti je tudi posebno pri nas živo sočutje obudila. Bil je namreč rajni nekaj mesecev namestni sodnik ter si je v tem kratkem času kot marljiv in v obče ljudstvu prijazen uradnik splošno spoštovanje pridobil. Le nekaterim, katerim je on zavoljo njih presebičnega, ne po vse poštenega obnašanja ovire stavil, ter jim na pete stopal, ni bil priljubljen. S tem pa nikakor nočemo rajncega o narodnem obziru zagovarjati, če je res, da je iz narodnega Pavla postal Savel.**) Namen teh vrstic zato ni, opirati narodno-politični značaj dr. Krausa, le kazati hočejo njega hvalevredno stran in sklepati s starodavnim izrekom: „de mortuis nil nisi bene“. Enakih misli v tej zadevi je mnogo tukajšnjih domorodcev. — Presvitli cesar so milostljivo darovali za zidanje zvonika in napravo novih zvonov v Tominjah — podružnici trnovske fare — 100 gold. iz svoje lastne blagajne. In tako bo imela v kratkem mala in uboga vas ono, česar večja in bolj premožna Bistrica še vedno pogreša. Starinsko-znamenit je sedanji zeló poškodovani zvon one podružnice, kajti letna številka na njem kaže, da je star 460 let. Kolikokrat je pač starec v pol tisučletju zapel; koliko ljudém je zapel k večnemu počitku, koliko bi nam vedel povedati, da more govoriti! Malo je menda na Kranjskem starejših zvonov in res škoda bi ga bilo zvonarju dati, da ga prelije. Zaslужil bi starec kotiček v kakem muzeju. — Letina bo letos pri nas sploh prav slaba: sadja nič, vina malo, slaba žetev. Pozni pridelek nam pa silna suša, katera je jela pritiskati, žuga pokončati. Po takem nadloge kmetijstvu čedalje huje!

Iz Bleda 3. avgusta. — Naš Bled je zdaj ves poln tujih gostov, zastopani so skor vsi narodi božjega svetá, največ pa je Dunajčanov med njimi. Vsem se na obrazu bere, da so veseli našega lepega kraja, le to jim

*) Veselega gotovo ne, vsaj je preočito, da ljutost lahonska dela na to, da spodrinejo obstanek slovenskega oddelka kmetijske šole, kateremu zaslužni vodja je prof. Povše. Tako Slovenci nikjer nimamo mirú, preganjanje je osoda naša! Vred.

**) Žalibog, da res nekaj iskreni in pri volitvah za narodno stran neutrudljivi dr. Kraus je uže zadnja leta, posebno pa v Škofji Loki bil pri volitvah glavni agitator nam nasprotne stranke in na vse kriplje delal zoper volitev našega kandidata dr. Poklukarja. Vred.

ni prav po vseči, da od 10. ure dopoldne do 6. ure popoldne morajo tičati doma, ker o veliki vročini, katero sedaj imamo, zavoljo malo sence ne morejo pod milo nebó. S cesto okoli jezera se je Bled zelo olepšal, al — dreves, dreves, ki bisenco delali, še je nujno potrebno. Tudi gosp. Rikli, znani hidropat, je zopet tukaj, in zdravlja bolnike z mrzlo vodo, vročim solncem in gorenjskim čistim zrakom. Če tudi od leta do leta zahaja več tujcev sem in posebno nemcev, ki lepe denarce tukaj puščajo in jih imamo zato radi, se Vam ni treba bati, da bi naši gorenjski korenjaki in vrle naše Gorenjke nemškutariti začeli. Ne, ne, pravi Gorenjec ostane verni sin matere Slave; njega ne presukne nobena tuja sapa, — to je sijajno kazal pri vseh volitvah. Naj Vam še to naznamim, da smo ravnokar tū dobili novo knjigo gosp. pl. Radicsa, ki na drobno popisuje naš Bled z bližnjimi in daljimi kraji. Kakor slišim, jo močno hvalijo vsi, ki so se jo kupili pri g. Malnarju.

Iz Kranja 3. avgusta. — Ker je na Gorenjskem še malo mlatilnic in družega novejšega kmetijskega orodja razširjenega, je g. Pour sklenil, tū zalogo praktičnih kmetijskih mašin, pa tudi različnih semen napraviti. Znana poštna fabrika „Umrath & Comp.“ v Pragi mu je prodajo svojih mlatilnic, škoporeznic itd. za gorenjsko stran za prodaj v komisijon izročila. Gorenjski gospodarji imajo po takem priliko, v bližnici dobiti dobro kmetijsko orodje pa tudi mnogovrstna nova semena, ki so drugej od kmetovalcev potrjena.

Z Vrknike 5. avg. (Javna zahvala.) Dopis sl. ministerstva, po katerem se zopet dovoljuje, da se smejo pridni in lepovedni učenci koncem šolskega leta ali pa o družih prilikah obdarovati s primernimi knjigami, razveselil je srčno gotovo vsacega prijatelja šolske mladine. Tudi pri nas pozdravili smo ta ministerski razglas z velikim zadovoljstvom. In kdo bi tudi ne privoščil pridnim otrokom nedolžnega veselja! Našel se je tū pa uže tudi blag dobrotnik, ki je tukajšni šolski mladini omislil prelepe premije. Naš prečastiti in občespoštovani ter za šolo vneti c. k. okrajni sodnik gosp. Karol Pleško, podaril je namreč šoli v ta namen 21 lepo vezanih, pozlačenih in z letno števil. 1879 kinčanih knjižic raznega zapopadka. Koliko veselja pridnim šolarjem! Želeli bi bili, da bi bil blagi gospod tudi sam mogel biti priča nedolžnemu veselju, ki ga je s tem blagodušnim činom napravil naši nadepolni šol. mladini. Podpisani krajni šolski svet pa si šteje v svojo dolžnost, da izreka blagemu gospodu za ta lep dar javno zahvalo z dostavkom: Bog plačaj!

Krajni šolski svet 29. jul. 1879.

Ig. A. Jelovšek, prvomestnik.

Iz Ljubljane. (Iz odborove seje družbe kmetijske 3. dne t. m.), kateri je predsedoval baron Wurzbach, je „Novicam“ došlo sledeče poročilo. Gališka družba kmetijska vabi našo družbo v skupni shod vseh kmetijskih družeb na Dunaj, v katerem naj bi se svetovalo in določilo: kaj naj bi družbe kmetijske skupno prihodnjemu državnemu zboru na srce položile o zljajšanji težavi, ki tarejo kmetijstvo, — katere postave naj bi se pre naredile, katere na novo osnoval; odbor je sklenil, naznaniti družbi gališki, da se družba naša rada udeleži nasvetovanega shoda, ako bo med zborovanjem državnega zbora, in je pritrnil vsem 5 nasvetom gališke družbe, pa tudi predlogom dr. Bleiweisovim, naj družba naša tudi povdari nujno potrebo, da se 1) gozdna postava presnuje tako, da bode pravična živinoreji, a ne enostransko sami lesoreji, 2) da nemudoma dobimo postavo zoper oderuhe, ki oderajo tudi kmeta. — Gosp. Murnik je poročal o premembi pravil (štatut) družbe kmetijske, po kateri se ima pravilom njenim

privzeti poseben odsek za konjerejo v ta namen, da v prihodnje tudi družba kmetijska prevzame opravila razpuščene c. k. deželne komisije konjerejske; — sklenjeno je med drugim bilo, da še ta mesec se samo za ta pre stroj družbinih pravil skliče izredni občni zbor družbe kmetijske. — Gosp. Tomažu Hitzu, ki je jako marljivo in umno poleg tominskih sirarij vodil tudi napravo naših bohinjskih, ki pa koncem letošnjega leta zapusti Kranjsko in Goriško, se dá toplo zahvalno pismo za njega vspešno delovanje, po katerem je bohinjski sir dobil dobro ime po daljnem svetu. — Gospodarskemu društvu hrvatskemu se vstreže z naznanilom krajev, kjer se nakupujejo goveda žlahnega muriškega in belanskega plemena po izkušnjah g. odbornika Seuniga in g. Lasnika. — Na dopis vodje deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu gosp. R. Dolenca, katerega je sl. deželni odbor napotil, naj se v razgovor spusti z družbo kmetijsko a) zaradi krajev na Dolenjskem, ki jih bode v drugi polovici tega meseca in v prihodnjem mesecu s popotnim podučevanjem obiskaval, in b) zaradi nauk, ki naj jih ondi predava, je odbor pritrnil gosp. Dolenčevim predlogom, da gre v Trebnjo, Novomesto, Metliko, Semič, Črnomelj, Kostanjevico, Krško in Rateče, pa še morebiti tudi v Vinico in kak drug kraj po nasvetu ondašnjih predstojnikov kmetijskih podružnic; glavni predmeti podučevanja pa naj so vinoreja in kletarstvo, — o sadjereji naj poduk pa sega le v umno sušenje češpelj tam, kjer Dolenjci za kupčijo veliko češpelj pridelujejo, pa jih na škodo dobri cení preveč v dimu zakajajo. — Po želji gosp. M. Lakote v Dovjem, ki je iznašel v „Novicah“ uže omenjeni gonjač, skaterim se ročne mlatilnice lahko gonijo, in je tako gonitev nedavno naredil gosp. Anton Globočnik v Stražišu, se naprosi gosp. Pirca, predstojnik podružnice kranjske, da ogleda to napravo in potem o njej poroča družbi kmetijski. — Ravnateljstvu ljudske šole v Predosljih se je dovolilo za posebno pridno lovenje in pokončevanje škodljivega mrčesa po šolski mladini 10 gold. nagrade. — Za poskušnjo si naroči družba naša nekoliko hvaljene nove pšenice „pedigré - pšenice“ od grajščine Stokernske v doluji Avstriji. — Gosp. Skalè, začasni oskrbnik družbenega vrta, je poslal odboru na ogled nekoliko letos pridelane sibirsk e rži. 1. sušca je na vrtu vsejal 2 kilograma te rži in pridelal zrnja 39 kilogramov, slame pa, ki preseže v velikosti največjega možá, 112 kilogramov. Seme se dobi pri njem na družbinem vrtu.

— (Iz seje deželne odbora 2. avgusta). Deželni odbor je sklenil: da se 6 blaznih iz Kranjskega prevzame iz Štajarske blagajnice v tukajšnjo, ker so v tukajšni manjši stroški — da g. Jož. Braune, župan kočevski, zastopa deželni odbor oziroma deželni zaklad pri okrajnem cestnem odboru kočevskem — da se Vrhniškem pogorelcem dá 1200 gl. podpore iz deželnega zaklada.

— (Mestni odbor) je v seji 1. dne t. m. med drugim obravnaval vprašanje: ali naj bi se onih 18 dreves (kostanjev), ki še stojijo na desni strani poleg ceste, ki iz mesta pelje v Latermanov drevored, posekalo ali pustilo. To vprašanje je sicer uže rešeno, kajti c. k. deželna vlada, kot zastopnica ces. cestva, je uže ustregla želji tukajšnje stavbene družbe, da se nasproti hišam, ki jih je na Franc-Jožefovi cesti zidala, stoječa drevesa posekajo, a vendar to dovolila, da začasno smejo ta drevesa še ostati. Zoper to nezdgo je kakih 100 ljubljanskih gospéj mestnemu magistratu vložila prošnjo, naj se mestni odbor potegne za obstanek teh dreves, kateri ob hudi vročini zaželeno senco delajo meščanom, ki hodijo na sprehod v priljubljeni drevored, katera pa

so tudi zavetje rodovinam, ki z otroci potujejo gori in doli, pred vozovi, katerih je tu zmirom dosti. Ta gospejska vloga bila je tedaj povod, da so prišla navedena drevesa 1. dne t. m. v odborovo obravnavo. — Odbornik Ziegler je v imenu odsekovem stavil predlog, naj se c. kr. deželna vlada prosi, da dovoli takrat, ko se bodo imela zdaj stoječa drevesa posekati, se namesti njih sadijo manjša. Odbornika dr. K. Bleiweis in J. Regali sta s temeljitimi razlogi zagovarjala obstanek uže stoječih dreves, ki lepšajo cesto, branijo pripeku solnca, niso nikomur na škodo, marveč le na marsikako korist. Vendar večina odbornikov je pritrdila odsekovemu predlogu, ki je „šviga švaga čez dva praga“, kajti c. k. deželni vladi ali še bolj stavbeni družbi se ji bal nasprotovati, da ne bi se posekala drevesa, — prositeljicam gospem pa se je bal zameriti, če bi vsaj za to ne bil, da se namesti sedanjih velikih bi vsadila nova manjša!! — zato oni „Salomonov predlog“. — 20.000 Ljubljancanov si ubija glavo, zakaj da bi morala lepa drevesca iz poti? Stavbina družba, ki nam je uže zelo pokvarila Latermanov drevored z zastavo hiš, neki z dotičnimi hišnimi lastniki trdi, da drevesa ondašnje hiše vlažne (mokre) delajo, — a drugi vemo, da so one hiše, če so vlažne, le zato vlažne, ker še niso bile suhe, ko so gostači uže vanje silili. Če „strassenärar“ trdi, da je zarad dreves cesta preozka, naj dá nemudoma posekati tudi drevesa v „zvezdinem drevoredu“ nasproti hiši nekdanje banke „Slovenije“ itd., kjer cesta ni nič širja. In je li gostačem novih hiš na Franc-Jožefovi cesti ljubše, da gledajo v podrti zidovje „verpflegsamta“, kakor pa v lepa zelena drevesa? Ko je rajni župan g. Ambrož tu drevesa zasadil, pela mu je vsa Ljubljana javno hvalo in zahvalo, — zdaj naj bi zapadla nemili sekiri! Če so vam prevelika, obrezavajte jih, kar se je zgodilo uže enkrat Latermanovim. Po vseh večih mestih zasajajo danes drevesa po ulicah, Ljubljana pa posekuje krasno drevje! Ko je pred več leti župan Hradecky zasadil „Sternallee“, so kričali nekateri in ga grdili, da hoče „boršt v mestu narediti“, — zdaj mu je menda vsa Ljubljana hvaležna, da imamo ta „boršt“ v mestu. — Dolžnost nam je bila to malo, a vendar za Ljubljano zelo važno stvar nekoliko obširneje razpravljati, da bi se odvrnil nameravani vandalizem.

— † Zopet žaluje domovina naša na grobu odličnega rodoljuba, čegar značajnosti ni mogla nikakoršna sila nasprotnikov naših pregniti. — Dr. Žiga Bučar, do 1873. leta bivši c. kr. okrajni zdravnik v Novomestu, potem pa prognan za c. k. okrajnega zdravnika v Kolečevje, je po dolgem bolehanji umrl v Šmartnu blizo Kranja in 3. dne v Ljubljani v grob položen bil. Sprevod na pokopališče je bil sijajin. A tudi Novomesto se je hvaležno spominjalo moža, ki je veliko delal in veliko trudil se za pravično domačo reč: ne le, da je v farni cerkvi zvon naznanil Novomeščanom smrt nepozabljivega rodoljuba, ampak zvonilo mu je tu oba dni, kakor da bi bil tu na mrtvaškem odru ležal in na pokopališče spremljan bil. Rodoljubi novomeški so s tem spominom res tudi sami sebe slavili. Bodi mu zemljica lahka!

— (Muzikalna veselica čitalniška) v nedeljo zvečer je bila zopet tako lepa, da jo po pravici smemo vpisati med najlepše v kroniko narodno. Vsa zasluga za to pa gré našim mojstrom pevcem in njih izvrstnemu voditelju gosp. V. Valenti. Vse točke bile so sprejete z živahnim ploskom, poseben entuzijazem pa so probudili: krasni Hajdrihov čvetospev „o tihi noči“, — Eisenhutov zbor z bariton-samospevom „Bura“, — Vogelnovi „Cigani“ s tenor-samospevom in Zajčeva „Lovačka“ in „Davoria“, v katerih sta se poleg zbor

odlikovala gospoda Meden in Pucihar. Ker je tudi vreme veselici jako ugodno bilo, in gostilničarjeva postrežba vse hvale vredna, se samo po sebi razume velika veselost zbranega občinstva, med katerim smo videli tudi take gospode pesmam navdušeno ploskati, ki niso „naše gore listi“.

— V nedeljo zjutraj gredo naši čitalnični pevci v Litijo, kjer bodo pri sv. maši peli, ter se od tam podadó na zgodovinsko imenitni grad Bogensperg. Gotovo jih spremlja velika množica narodnih rodovin.

— 150 gold. dobí darila od vlade, kdor pomaga, da se dobí hudodelec, ki je blagajnico sodnije škofje-loške oropal in dr. Krausa ubil.

— Iz Zagreba se nam piše, da je nadvojvoda Württemberg prosil gosp. bana, naj bi iz Hrvaškega v Bosno poslal dva strokovnjaka, katerih naloga bi bila, ogledati tamošnje gospodarstvo in potem dati nasvete, kako bi se moglo gospodarstvo ondi izboljšati. Za to odločena sta naš rojak gosp. Franjo Kuralt, poprej učitelj na goriški kmetijski šoli in zdaj tajnik gospodarskega društva hrvatskega, in pa veliki župan pl. Vukotinović. 4. dne t. m. prišla jima je uže depeša, da se morata precej podati na pot in naravnost v Sarajevo. Jutri se podasta na pot s c. k. dvornim svetovalcem g. Badovincem. — Radostni pričakujemo, da nam bode častiti g. Kuralt mnogo zanimivega iz svojega potovanja opisal v „Novicah“.

— (Požar za požarom) na deželi blizo Ljubljane je zdaj na dnevnem redu. Kmalu potem, ko je ogenj pokončal velik stari kos Vrhlike in škode naredil nad 32.000 gold., je nastal velik požar na Igu in uničil 65 poslopij do farovža, kateremu je zgorel skedenj z vso mrvo, in zopet kmalu potem je gorelo v Kozarjih za Vičem, kjer je pogorelo 6 poslopij. Včeraj je v Trzinu 16 gospodarjem pogorelo 26 poslopij, tedaj škoda zopet velika. Pri sv. Lorencu poleg Krškega so 26. dne u. m. popolnoma pogorela poslopja 6 gospodarjev. Naša požarna straža je res velika pomočnica tudi našim bližnim deželanom.

— (Cecilijno društvo) ima, kakor so „Novice“ uže poročale, svoj občni zbor, ki se prične s slovesno mašo ob 8. uri dopoldne v stolni cerkvi.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — 18. dan t. m. je presvitlega našega cesarja rojstni dan. Kakor se sliši, nameravajo narodni in konservativni krogi vseh avstrijskih dežel spomin tega dneva posebno slovesno obhajati in zatrditi Nj. veličanstvu pripravnost iskrenega sodelovanja o tem, da se izpolnijo vsacemu zvestemu Avstrijancu nepozabljive besede: „naredite mir med mojimi narodi!“ In res prav zdaj je moment za tako lojalno izjavo tudi od strani nas Slovencev.

— „Politik“ zagotavlja, da so zdaj pogovori grofa Taaffe-a in vodji česke opozicije stopili v odločni štadij, in da ni res, ker so trdili ustavaški listi, da se minister, ki ima resno voljo storiti vse, kar mu je mogoče za spravo med narodi, ogiblje neposrednim razgovorom s českimi vodji. Dr. Rieger in dr. Pražak sta bila unidan zato na Dunaji. Hohenwart in Taaffe pa zmerom popolno složno delata na dosego onega cilja.

— Ker je porazumljenje Čehov s Poljaci bistveni faktor zaželenega cilja, je te dni dr. Rieger preko Dunaja odpotoval v Krakov.

— Zopet hočejo časniki vedeti, da se deželni zbori pričnó za kratko zborovanje koncem tega meseca ali začetkom septembra, o polovici oktobra pa se začne državni zbor.